

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Teija Ylimartimo	Suomi.fi	21.07.2026 15:49:53 UTC+03:00
Hanna Puolakka	Suomi.fi	21.07.2026 15:52:13 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

TLM_Lausunto_SIMO_Rytiönperän kallioalue_maa-aines- ja ympäristölupa_21072026

Päätöksentekijä Tornionlaakson museon johtaja Kallio-Seppä Titta
/Tornionlaakson museon johtajan sijainen Ylimartimo Teija

Valmistelija arkeologi Hanna Puolakka

**SIMO, RYTIÖNPERÄN KALLIOALUE, MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA-ASIA
KIINTEISTÖLLÄ 751-404-6-99 RYTIÖ**

Simon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt Tornionlaakson museolta lausuntoa Kuljetusliike Aimo Pääkkö Oy:n maa-aines- ja ympäristöluvasta Rytiönperän kallioalueelle Simon kunnassa. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu muun muassa kopio maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta sekä sitä koskeva selostus suunnitellusta toiminnasta (MITTA OY, 4.6.2026) liitekarttoineen (MITTA OY, 26.5.2026). Alueellisena vastuumuseona Tornionlaakson museo arvioi hanketta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta.

Maa-ainesten ottosuunnitelma ja lupahakemus

Lausuntopyynnön, lupahakemuksen ja sen liitteiden mukaan lupahakemus koskee maa-aineselain mukaista maa-ainesten ottoa ja siirrettävää murskaamoa kiinteistöllä 751-404-6-99 Rytiö. Ottoalue sijaitsee Kurikkamaantien varrella Rytiönperällä, noin 8 km Simon keskustasta luoteeseen. Lupaa haetaan noin 1,76 hehtaarin kokoiselle alueelle ja 700 000 m³tr ottomäärälle 10 vuodeksi. Ottamissyvyys on 4-7 metriä. Samalla haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Maa-aineksen ottamisalueen viereen on suunnitteilla tukitoiminta-alue (n. 0,15 ha) sekä varastointialue (n. 1.0 ha), jotka yhdessä maanottoalueen kanssa muodostavat 3,6 ha toiminta-alueen.

Alueelta saatava materiaali on kalliolouhetta, jota tullaan hyödyntämään alueella tehtäviin maa- ja tierakennushankkeisiin. Maa-aineksen ottaminen tapahtuu louhimalla ja kaivamalla maa-ainesta. Poistetut pintamaat kerätään suoja- ja meluvalliksi louhoksen reunalle. Maa-ainesten murskaustoiminta alueella on tuotantojakso-periaatteella toteutettavaa toimintaa ja tuotantojaksoja arvioidaan olevan kysynnän mukaan 1–2 kertaa vuodessa (keväällä ja syksyllä). Jakson pituus on kerrallaan noin 3-5 viikkoa.

Lupahakemuksen mukaan ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole vakituista asutusta tai loma-asutusta. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä hankealueelta lounaaseen ja lähin loma-asunto sijaitsee hankealueelta noin 800 metriä itään Viantienjoen varressa. Alueen ympäristö on pääasiassa metsätalouskäytössä. Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Rytiönperän historiallinen löytöpaikka.

Tornionlaakson museon johtaja

21.7.2026

§ 106/2026

Suunnitelman mukaan maamateriaalin ottamisen jälkeen alue palautuu metsätalouskäyttöön tai jää lammeksi. Alueen jälkihoitotöinä luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:3 lopullisen maisemoinnin yhteydessä. Luiskat voidaan louhia myös portaittain. Lopullista maisemointia voidaan elävöittää kasaamalla kiviä, tekemällä kumpuja ja muita pyöreitä muotoja mahdollisimman luonnonmukaisesti. Jälkihoitona ei kuitenkaan ole tarkoitus tehdä erillisiä multauksia tai istutuksia, vaan pintamaita pyritään käyttämään kasvualustana. Luonnollinen metsäroskaantuminen, ruohottuminen ja siemennys annetaan tapahtua ajan kanssa.

Suunnittelutilanne, rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Maa-ainesten oton kohteena oleva alue Rytionperällä sijoittuu kaavallisesti Länsi-Lapin maakuntakaavan (2015) alueelle. Alueella ei ole tarkempaa kaavaa. Maakuntakaavassa ottoalue sijoittuu *Maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M)*. *Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.*

Rytion kiinteistön osan pohjoisosaan sijoittuva suunniteltu maa-ainesten ottoalue on tunnetulta maankäyttöhistorialtaan metsämaata. Ottoalueen länsipuolelle sijoittuvat varastointi- ja tukitoimintoalueet ovat historiallisen ilmakehän aineiston perusteella ollut pääosin peltoaluetta 1900-luvun puolivälissä, mutta alue on kasvanut umpeen 1900-luvun lopulla. Hankealueen ja Kurikkamaantien länsipuolella olevalla naapuri kiinteistöllä on olemassa oleva maa-ainesten ottoalue, jolla on ollut toimintaa 2000-luvun alkupuolelta lähtien.

Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman alueet **Simonkylän ja Simoniemen kyläasutus** sekä **Simon rannikon kulttuurimaisemat**, sijaitsevat 1,5-2,0 kilometriä hankealueen eteläpuolella. Lähin maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristön kohde onniin ikään eteläpuolelle sijoittuva **Pohjanmaan rantatie**, joka on maakuntakaavassa osoitettu koko matkaltaan *Kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävänä tienä tai reittinä*. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei tiettävästi sijaitse rakennuskantaa. Lähin asutus sijaitsee hankealueesta etelään Palohovintien varrella ja lähin loma-asutus idässä Viantienjoen varrella.

Suunnitelman mukaan maamateriaalin ottamisen jälkeen alue palautuu metsätalouskäyttöön tai jää lammeksi. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan maisemointitoimenpiteitä olisi hyvä aloittaa ja edistää jo ottotoiminnan aikana alueen maisemoinnin nopeuttamiseksi ottotoiminnan ulkopuolelle jäävillä alueilla. ottaen huomioon suunnitellun maa-ainesten ottoalueen sijainnin hankkeella ei ole vaikutusta rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin tai maisema-alueisiin.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueella Rytion kiinteistön 751-404-6-99 alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita, joihin hankkeella olisi vaikutusta. Alueella ei kuitenkaan ole museon tietojen mukaan koskaan tehty arkeologista inventointia.

Tornionlaakson museon johtaja

21.7.2026

§ 106/2026

Lähin mahdollinen muinaisjäännöskohde on historiallisen ajan esineen löytöpaikka **Rytiönperä** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000055381), joka on merkitty myös maa-aineksen ottosuunnitelmaan ja joka sijaitsee vain 17,5 metrin päässä hankealueen rajasta etelään. Löytöpaikkaa ei ole tarkastettu arkeologin toimesta. Lähin tunnettu kiinteä muinaisjäännös on noin 2 kilometrin päässä länteen sijaitseva rajamerkki **Tikkalanperä** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000047988) sekä noin 2,5 kilometrin päässä hankealueelta länsikaakkoon sijaitseva rakkakuoppakohde **Palokangas** (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000009076).

Koska alueella ei ole inventoitu mutta sen välittömästä läheisyydestä on historiallisen ajan esinelöytö, jonka löytöpaikkaa ei ole tarkastettu, tulee koko toiminta-alueella (maa-aineksen ottamisalue, varastointialue, tukitoiminta-alue) suorittaa arkeologinen inventointi. Alueen laajuuden vuoksi Tornionlaakson museon arkeologi ei voi tehdä inventointia virkатыönään, vaan hankkeen toteuttajan tulee tilata arkeologinen inventointi muulta alan toimijalta. Inventoinnissa tulee alueen inventoinnin lisäksi tarkastaa historiallisen ajan esineen löytöpaikka mahdollisen kiinteän muinaisjäännöksen varalta, koska ilmoitettu löytökohta sijaitsee huomattavan lähellä hankealuetta ja sen välittömään läheisyyteen kohdistuu maanmuokkausta. Löytöpaikka on tarkastettava siltä varalta, että paikalla sijaitsee löytöpistettä laajempi arkeologinen kohde, esimerkiksi asuinpaikka, joka ulottuu maa-ainestenottoalueelle. Alueen inventoinnin kustannuksista vastaa hankkeen toteuttaja.

Arkeologisten tutkimusten tulee perustua Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeisiin (2020, linkki alla). Ohjeistus sisältää myös ohjeita suunnittelijoille ja hankkeiden toteuttajille sekä arkeologisten kenttätöiden tilaajille.

Tämä lausunto tulee toimittaa valitulle inventoinnin tekijälle. Inventoinnin tekijän tulee toimittaa inventointiraportti Tornionlaakson museolle tarkastettavaksi. Luettelo arkeologisia kenttätöitä toteuttavista toimijoista löytyy Museoviraston verkkosivuilta:

<https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen>

<https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-laatuohjeet>

Raportin toimittamisen ja hyväksymisen jälkeen Tornionlaakson museo voi antaa koko suunnitellun maanoton alueen kattavan lausunnon arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ja sen huomioimisesta lupa-asiassa. Arkeologisen potentiaalin vuoksi maa-ainestenottolupaa alueelle ei voida myöntää ennen arkeologin tekemää inventointia ja Tornionlaakson museon jatkolausuntoa.

Yhteyshenkilönne Tornionlaakson museossa on arkeologi Hanna Puolakka (etunimi.sukunimi@tornio.fi, puh. 040 482 0773).

Tornionlaakson museon johtaja21.7.2026§ 106/2026

Teija Ylimartimo
rakennustutkija, museonjohtajan sijainen

Jakelu

Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lupa- ja valvontavirasto
Simon kunta
Ympäristönsuojeluviranomainen